

Årsrapport

for

Kragerø kommunes omstillingsprogram 2018

Vedtatt i omstillingsstyret 14. januar 2019

Vedtatt i kommunestyret 7. mars 2019

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Utfordringer, mål og resultat	3
2.1	Utfordringer.....	3
2.2	Overordnede mål for nyskappings- og utviklingsarbeidet	4
2.3	Resultat og erfaringer	5
2.3.1	Resultat 2018	5
2.3.2	Programstatusvurderingen.....	5
2.3.3	Erfaring og læring.....	6
3.	Innsatsområdene – status og utfordringer.....	8
3.1	Innsatsområde 1 – Reiseliv og opplevelsesnæring	8
3.1.1	Mål	8
3.1.2	Strategier og prosjektportefølje.....	8
3.1.3	Resultat.....	9
3.2	Innsatsområde 2 – Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv – industri, bygg og anlegg.....	11
3.2.1	Mål	11
3.2.2	Strategier og prosjektportefølje.....	11
3.2.3	Resultat.....	12
3.3	Innsatsområde 3 - Bostedskommunen	13
3.3.1	Mål	13
3.3.2	Strategier og prosjektportefølje.....	13
3.3.3	Resultat.....	14
3.4	Innsatsområde 4 - Næringsattraktivitet	15
3.4.1	Mål	15
3.4.2	Strategier og prosjektportefølje.....	15
3.4.3	Resultat.....	16
4.	Organisering og drift	18
4.1	Organisasjonsform og eierskap	18
4.2	Omstillingsstyret.....	18
4.3	Samarbeidsrelasjoner	18
4.4	Administrasjon og drift.....	18
5.	Kommunikasjon.....	19
6.	Finansiering og innvilgningsstatus 2017-2018.....	20

7.	Regnskap omstillingsprogrammet 2018	22
8.	Vedlegg	23
8.1	Handlingsplan 2017/2018 inkl. innvilgningsstatus per 31.12.2018.....	23
8.2	Bevilgningsoversikt/prosjektportefølje 2017-2018	26
8.3	Utviklingsanalysen Kragerø 03.12.2018 (eget vedlegg).....	26

1. Innledning

Kragerø kommune fikk omstillingsstatus i 2017, med bakgrunn i store strukturelle endringer i næringslivet. Endringene preges av bortfall av tidligere viktige industriarbeidsplasser knyttet til skipsverft, offshorevirksomhet, annen mekanisk industri samt tremasseindustrien. I følge SSB har det i perioden 2008 til 2015 vært en vesentlig nedgang i sysselsettingen i Kragerø, fra 4761 til 4076 personer. Den seinere tid har en fått tilleggsutfordringer som følge av at Sykehuset i Telemark HF besluttet å legge ned sengepostene ved Kragerø sykehus. Sistnevnte nedleggelse medførte en reduksjon i antall årsverk fra 70 til 23 ved sykehuset i perioden 2010-2015.

I tillegg har kommunen hatt en befolkningsstagnasjon, og befolkningsprognosene fram til 2030 er svakere for Kragerø enn for Telemark og for Norge sett under ett. Eldrebølgen er en større trussel i Kragerø enn nasjonalt, og arbeidsledigheten har vært relativt stor, spesielt hos ungdommen. Dagens næringsliv kjennetegnes ved få virksomheter med mer enn 30 sysselsatte, og mange små håndverksvirksomheter og enkeltpersonforetak. Frekvensen på nyetableringer er ikke så verst, men mange faller fra de første årene.

2. Utfordringer, mål og resultat

2.1 Utfordringer

Året 2018 er det første hele året med omstillingsarbeid, etter at 2017 var preget av oppstart og forankring av omstillingsplan og handlingsplan 2017/2018 hele 1. halvår, og først kom i gang 2. halvår 2017. I hovedkonklusjonen fra programstatusvurderingen står bl.a. at det i 2018 har vært jobbet målrettet og effektivt, at programmet har funnet «sin plass» og samarbeider godt med andre utviklingsorganisasjoner, men det blir viktig å jobbe videre med rollene slik at man ikke blir utydelig eksternt. Det er formulert konkrete anbefalingspunkter, som det vil jobbes med i 2019 (se omtale under punkt 2.3.2).

2.2 Overordnede mål for nyskappings- og utviklingsarbeidet

Målet for omstillingsarbeidet er å styrke næringsgrunnlaget i Kragerø kommune gjennom å bidra til etablering av lønnsomme arbeidsplasser.

Hovedmålet er å bidra til å skape 100 nye/sikre eksisterende arbeidsplasser i Kragerø i løpet av 6 år.

	2017*	2018	2019	2020	2021	2022
Reiseliv og opplevelsesnæring	0	5	5	5	10	32
Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv – industri, bygg og anlegg	0	10	12	15	16	68
Sum arbeidsplasser pr år	0	15	17	20	26	100

*Måltall for oppstartsåret 2017 satt til 0 (1 arbeidsplass settes til 1 årsverk).

Det er ikke utarbeidet egne resultatmål for innsatsområdene Bostedskommunen og Næringsattraktivitet. Disse innsatsområdene er imidlertid avgjørende for å skape en varig endringskultur og positiv utvikling i Kragerø.

Arbeidsplassutviklingen skal måles ved innrapportering fra enkeltprosjekter/bedrifter som har fått en form for støtte fra omstillingsprogrammet.

For hvert enkelt innsatsområde er det beskrevet delmål.

Den direkte effekten av omstillingsarbeidet vil være realiseringen av resultatmålet på 100 nye/sikrede arbeidsplasser.

Indirekte vil omstillingsprogrammet føre til økt verdiskaping og en mer robust næringsstruktur samt styrke innovasjonsevnene i næringslivet og oppfattelsen av Kragerø kommune som en næringsattraktiv kommune med positiv netto tilflytning.

For å følge denne utviklingen gjøres følgende årlige måleindikatorer:

- Sysselsettingsutvikling i form av arbeidsplassvekst
- Nyetableringer – etableringsfrekvens
- Befolkningsvekst, ambisjoner om en vekst tilsvarende gjennomsnittet for Telemark fylke
- Demografisk utvikling – jf. kommunens overordna målsetting, uttrykt i kommuneplanen, om en befolkningsøkning på 5 % i aldersgruppen 13-45 (fra 3968 til 4150) fram til 2026.
- Plassering i Nærings-NM/Kommune NM

Det vises til eget vedlegg «Utviklingsanalysen Kragerø 03.12.2018» for statistikk knyttet til de fire øverste måleindikatorene, gjennomført av BDO AS ifm. styreseminar for omstillingsprogrammet om handlingsplan for 2019. Nedenfor vises Kragerøs plassering i nærings-NM/kommune-NM for årene 2013-2018. Samlet plassering i 2018 var 295. plass blant landets 422 kommuner. Ser man kun på indikatoren for næringsliv og privatøkonomi, er Kragerø på 198. plass, mens vi scorer betydelig dårligere på indikatorene for arbeidsmarked (bl.a. andel uføre og arbeidsledige) og demografi.

NHOs kommune NM	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Samlet plassering*	295	315	304	285	288	287
Plassering indikatorer:						
Næringsliv og privatøkonomi	198	204	188	189	171	182
Arbeidsmarked	351	391	388	371	350	383
Demografi	328	305	329	311	352	280
Kompetanse	207	210	200	185	191	207
Kommuneøkonomi	225	224	199	208	199	202

2.3 Resultat og erfaringer

2.3.1 Resultat 2018

Året 2018 er det første hele året med omstillingsarbeid, etter at 2017 var preget av oppstart og forankring av omstillingsplan og handlingsplan 2017/2018 hele 1. halvår, og først kom i gang 2. halvår 2017. Hovedfokus i 2018 har vært å få i gang prosjekter og tiltak definert i handlingsplanen, og gjennom dette forsøkt å nå målene innenfor de fire innsatsområdene i omstillingsplanen. Det har blitt jobbet med alle fire områdene, og for tre av innsatsområdene er det en aktiv prosjektportefølje. For innsatsområdet «Bostedskommunen» er det foreløpig ikke igangsatt noen konkrete prosjekter.

I 2018 har omstillingsprogrammet bidratt til 20 arbeidsplasser, hvorav 17 nye og 3 sikrede. 19 av arbeidsplassene er innenfor innsatsområdet innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv. Mesteparten av disse kommer som resultat av forprosjektet i SMB-Utvikling, et direkte bedriftsrettet utviklingsprogram som startet opp fra februar 2018. Se mer om dette under punkt 3.2.3.

Samlet sett er styret godt fornøyd med framdriften i omstillingsprogrammet. Se vedlegg 8.2 for oversikt over totalt innvilgede tilsagn til konkrete prosjekter/tiltak.

2.3.2 Programstatusvurderingen

I omstillingsperioden skal det gjennomføres årlige programstatusvurderinger av omstillingsarbeidet. Dette er ikke en evaluering av arbeidet, men en egenvurdering gjennomført med ekstern prosessveileder tilstede. Vurderingene her er rettet mot forbedringspotensialet, og er således ikke en balansert

beskrivelse av arbeidet i Kragerø. For Kragerø ble dette gjort for første gang i 2018. Harald Husabø fra BDO AS ble benyttet som ekstern prosessveileder. Halvparten av styremedlemmene, samt styrets observatører (med unntak av fylkeskommunen som hadde forfall) og programleder deltok på programstatusvurderingen. Den ble gjennomført 2. oktober i Kragerø.

Hovedkonklusjonen fra vurderingen:

«Omstillingsprogrammet i Kragerø er målrettet og arbeider effektivt. Handlingsplanen er godt forankret med klare mål og det er god framdrift på arbeidet med handlingsplanen. Programmet har funnet «sin plass» og samarbeider godt med andre utviklingsorganisasjoner, men det blir viktig å jobbe videre med rollene slik at man ikke blir utydelig eksternt.

Programmet har tatt godt i bruk verktøy og begrepsapparat og man ser at det ligger potensial i næringslivet ut fra forstudie og forprosjekt i SMB utvikling som kan støtte godt oppunder arbeidsplass målene.»

Rapporten inneholder også følgende anbefalinger:

1. Videre arbeid med forankring av omstillingsarbeidet for å sikre forståelse og behov for omstilling. Det er tatt opp at dette er viktig inn mot det politiske miljøet som ikke er sterkt involvert i arbeidet.
2. Omstillingsprogrammet bør jobbe med å avklare tydelige roller mot andre næringsutviklingsaktører slik at man er godt samkjørt og har en tydelig kommunikasjon utad mot næringslivet og andre aktører. Dette blir viktig når kommunen trekker næringsarbeidet på lokalt plan ut av Vekst i Grenland og tilbake i egen kommune.
3. Kompetansebehovet i næringslivet bør kartlegges nærmere og defineres for å kunne sette i verk målrettede tiltak. Vurdere hvordan man bevisst kan trekke inn relevante kompetansemiljø/fagmiljø, dette for å støtte opp under næringslivet og utvikle slike miljø lokalt og regionalt.
4. Styret og administrasjonen bør vurdere hvordan man jobber videre med å engasjere og mobilisere bredere blant ulike relevante aktører i Kragerø slik at disse blir involvert i omstillingsarbeidet.
5. Vurdere bransjesatsing eller ikke i innsatsområdet eksisterende næringsliv
6. Gjennomføre styreseminarer for å involvere styret sterkt i arbeidet med handlingsplaner for kommende år.
7. Styret bør vurdere om det er andre parameter enn arbeidsplasser man ønsker å måle på i det videre arbeidet med omstilling. Dette kan være parameter opp mot kompetansehevende tiltak, nettverk, demografisk utvikling eller robusthet i næringslivet.

Omstillingsstyret vil jobbe med disse anbefalingene i 2019, og har inkludert noen av punktene konkret i handlingsplanen for 2019. Punkt 5 er gjennomført (ikke konkret bransjesatsing).

2.3.3 Erfaring og læring

I 2018 har man kommet ordentlig i gang med det praktiske omstillingsarbeidet. Arbeidet gir stadig nye erfaringer og nyttig læring. Omstillingsorganisasjonen har

etablert gode rutiner for bruk av prosjektmetodikk og sluttrapporter der man tar med seg erfaringer i det videre arbeidet.

Omstillingsstatusen skaper forventninger om å få til en positiv utvikling. Ekstra ressurser skaper gode rammevilkår til å drive et målrettet utviklingsarbeid, men er samtidig bare en av mange faktorer for å lykkes med å nå målene. Det er mye vi ikke kan kontrollere, og som påvirker resultatet av det arbeidet vi gjør. Det er viktig å fokusere på det vi har kontroll på, og bruke ressursene på de faktorene vi selv kan påvirke.

Samspeillet mellom programleder for omstillingsarbeidet, kommunen og næringsaktørene i Kragerø må fungere dersom vi skal få til en ønsket utvikling. Det må skapes forståelse for aktørene sine ulike roller. I tillegg må forventningene til hverandre avklares, slik at de ulike interessene kan samordnes inn mot de målene som er satt. Dette arbeidet blir bl.a. fulgt opp gjennom prosjektet «Næringsvennlig kommune».

Omstillingsarbeidet er komplekst. Det krever både samhandling og ulik type kompetanse. Omstillingsorganisasjonen/programleder må ha fokus på framdrift i prosjektarbeidet og arbeidet med å nå målene. Til å gjøre det faglige arbeidet er vi avhengig av bistand fra eksterne aktører, i tillegg til egen kompetanse. Med bakgrunn i dette bør det vurderes hvordan man kan trekke inn FoU og kompetansemiljø aktivt i omstillingsarbeidet, opp mot de kompetanseaktiviteter som er planlagt i handlingsplan for 2019.

Arbeidet med å stimulere aktørene i kommunen til å komme opp med gode ideer som kan bidra til videreutvikling av eksisterende næringsliv, eller til å utvikle nye bedrifter og arbeidsplasser, er en utfordrende og kontinuerlig prosess. Her må en være proaktiv og stimulere aktørene til å involvere seg. Omstillingsprogrammet har god støtte av kommunens næringsutvikler når det gjelder dette. For mange kan det være vanskelig å kombinere daglig drift og utviklingsarbeid. I SMB-U prosjektet, som har vært gjennomført i 2017/2018, ser vi hvor viktig det er for det eksisterende næringslivet å etablere en varig kultur for å drive utviklingsarbeid. Dette er en viktig effekt av omstillingsarbeidet.

Det kan aldri informeres for mye. Det er viktig å sikre kontinuerlig og god informasjon, både på et generelt nivå og for ulike målgrupper sine differensierte behov.

Kragerø har et godt og aktivt omstillingsstyre. Dette er dokumentert i rapport fra programstatusvurderingen. Sammensetningen av omstillingsstyret er en sentral prosess i etablering av omstillingsarbeidet, slik at det blir en god ressurs i arbeidet.

3. Innsatsområdene – status og utfordringer

3.1 Innsatsområde 1 – Reiseliv og opplevelsesnæring

3.1.1 Mål

Minst 32 nye arbeidsplasser innen innsatsområdet i Kragerø innen 2022.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Lønnsomme arbeidsplasser	0	5	5	5	7	10	32
Resultat	-	1					
Avvik	-	-4					

Delmål 2017/2018:

- Forstudie gjennomført og forprosjekt igangsatt
- Utløse 2 bedriftsutviklingsprosjekter innen reiseliv og opplevelsesnæring
- Bidra til 1 ny bedrift innen reiseliv og opplevelsesnæring i planperioden
- Igangsette 2 fellesprosjekter/kompetansehevende tiltak innen reiseliv og opplevelsesnæring
- Gjennomføre 1 prosjekt innen merkeveragesatsing

3.1.2 Strategier og prosjektportefølje

Strategier:

A. Reiselivsplan. Utvikle en helhetlig reiselivsplan for Kragerø.

B. Attraksjonsutvikling. Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og eksisterende opplevelsesprodukter og Kragerø som opplevelsesarena.

C. Kompetanse. Bistå næringer i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak.

D. Samhandling/ledelse. Bidra til å etablere møteplasser og nettverksarenaer. Styrke ledelsen av reisemålet gjennom forpliktende samarbeid.

E. Merkevarer. Utnytte potensiale i merkevarene Kragerø, Jomfruland og Munch.

En reiselivsplan forutsettes utarbeidet tidlig i omstillingsperioden. Når denne er klar må innsatsområdet revideres.

Prosjektportefølje:

Forstudien for reiselivsplanen er gjennomført og man har startet på forprosjektet for å utvikle en reiselivsplan/-strategi for Kragerø. Denne vil være viktig for det

videre arbeidet med å utvikle reiselivet i kommunen. Aktivitet i handlingsplanen knyttet til samhandling/ledelse anses å være inkludert i forprosjektet. Det er ellers igangsatt 2 forprosjekt ut fra søknader, der det ene inkluderer flere bedrifter. Det er i tillegg gjennomført tiltak knyttet til kompetanse og merkevarebygging i handlingsplanen.

3.1.3 Resultat

I 2018 kan vi ikke rapportere at omstillingsprogrammet har bidratt til noen nye arbeidsplasser innenfor reiseliv- og opplevelsesnæring, men 1 arbeidsplass er sikret. Hovedgrunnen er at mye midler og innsats er benyttet på å sette i gang en mer tilretteleggende aktivitet, som er reisemålsutviklingsprosessen for Kragerø.

Hovedfokus for dette innsatsområdet har vært å igangsette prosessen for reisemålsutvikling i Kragerø kommune, som er en faseinndelt prosess. Fase 1 (forstudie) ble avsluttet med levering av sluttrapport 9. mai 2018, med Mimir AS som prosjektleder for arbeidet. Arbeidet startet med befaring og informasjons- og innspillsmøte om prosessenden 11. januar, og ble avsluttet i møte 19. juni med informasjon om arbeidet som er gjort hittil, samt prosjektleders anbefalinger for veien videre. Styringsgruppa for forstudien var samstemte i sin anbefaling om å jobbe videre i et forprosjekt/fase 2 av reisemålsutvikling for Kragerø. Fase 2 dreier seg bl.a. om å utarbeide en helhetlig reiselivsplan for hele Kragerø. Denne ble satt i gang i august/september, med Børre Berglund i 2469 Reiselivsutvikling AS som prosjektleder. Styringsgruppen for fase 1 ble videreført med noen få utskiftninger. Oppstartsmøte ble gjennomført 2. oktober og styringsgruppen har ytterligere vært samlet to ganger til, 8. november og 6. desember. Hovedfokuset for arbeidet i prosjektet/styringsgruppen har frem til nå vært å avklare prosess/arbeidsfordeling, fremdriftsplan, forventninger og ambisjonsnivå. Styringsgruppen har også vært involvert i forberedelsene til gjennomføring av en workshop som vil omhandle utvikling av nye opplevelser i pakker og produkter. Workshopen er bestemt gjennomført 22. januar 2019 og det er sendt ut invitasjon til alle reiselivsaktører, kulturnæringsaktører, kulturinstitusjoner og frivillige lag og foreninger i Kragerø og omegn. Det er også besluttet å gjennomføre en studietur for styringsgruppen til Bohuslänskysten. Reiselivsplanen skal foreligge innen mai 2019.

Utover dette er det også gitt støtte til MØY Kragerø, et bedriftsutviklingsopplegg rettet mot kvinnelige entreprenører, som startet i februar 2018 med tidsramme på om lag 1 år. I tillegg er det innvilget støtte til et bedriftsrettet utviklingsprosjekt i Kragerøparken AS. Her har gjennomføring blitt noe utsatt i tid, men det forventes at prosjektet opptas med full tyngde i løpet av vinteren 2019. Kragerø næringsforening fikk våren 2018 støtte til et prosjekt innen merkevarsatsing. Dette førte bl.a. til ferdigstilling av en ny utgave av Kragerøguiden, til sommersesongen 2018, der målet var å beskrive Kragerø som et reisemål og å skape reiselyst. Den nye Kragerøguiden fikk overveldende positiv respons, og støtten fra omstillingsprogrammet var avgjørende for at man

fikk til ny utgave av guide/brosjyren i løpet av kort tid. Prosjektet inkluderer også arbeid med oppgradering av nettsiden visitkragero.no, som forventes ferdigstilt i april 2019.

I oktober ble kompetanseprogram for handels- og servicenæringen gjennomført, med deltakelse fra 10 handels- og reiselivsbedrifter som i stor grad holder til i Kragerø sentrum. Kursleder Per Ivar Seljeseth ble engasjert for å gjennomføre et intensivkurs over 4 samlinger med de viktigste verktøyene for å løfte en handels-/servicebedrift til et høyere nivå. Kurset beskrev utviklingstrekk som forandrer næringen, og hvordan bedrifter kan vinne i konkurransen med netthandel, kjeder, kjøpesentra og delingsøkonomi. Deltakerne satte pris på bevisstgjøringen av deres ansvar ovenfor kundene med tanke på service, sortiment og markedsføring, men savnet noe lokal forståelse og tilrettelegging. Tilbakemeldingene gikk også på at det var svært nyttig at flere hørte det samme og at man utvekslet erfaringer på tvers av bedriftene. I forlengelsen av dette kurset arrangerer Kragerø næringsforening, med støtte fra kompetanseprogrammet, et foredrag fra Gøril Florvaag i Butikkutvikler.no i mars 2019.

I desember ble det også gitt støtte, fra strategien kompetanse innenfor innsatsområdet, til et opplæringstiltak ved Kragerø maritime leirskole med mål om å videreutdanne/resertifisere 5 ansatte båtførere ved leirskolen. Fartøyene og båtførerne brukes også til sightseeing og annen turistrelatert kjøring i Kragerøskjærgården, og er såles også en viktig ressurs for Kragerø som en reiselivsdestinasjon.

Innenfor innsatsområdet er det gitt 1 avslag på søknad om midler. Oppsummert er omstillingsprogrammet i rute når det gjelder reisemålsutviklingsprosessen (forstudie/forprosjekt) og delmålene innen kompetanse og merkevareressurs. Vi har noe i gang når det gjelder bedriftsutviklingsprosjekter, men det er behov for å satse tydeligere på direkte bedriftsrettet aktiviteter i 2019.

3.2 Innsatsområde 2 – Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv – industri, bygg og anlegg

3.2.1 Mål

Minst 68 nye arbeidsplasser innen innsatsområdet i Kragerø innen 2022.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv – industri, bygg og anlegg	0	10	12	15	15	16	68
Resultat	-	19					
Avvik	-	+9					

Delmål 2017/2018:

- Gjennomføre forstudie og forprosjekt SMB-Utvikling
- Utløse 2 bedriftsutviklingsprosjekter innen industri, bygg og anlegg
- Bidra til 4 nye bedrifter innen industri, bygg og anlegg
- Igangsette 2 fellesprosjekter/kompetansehevende tiltak innen industri, bygg og anlegg

3.2.2 Strategier og prosjektportefølje

F. Proaktivt arbeid. Proaktivt arbeid mot industri og bygg og anlegg for å høyne ambisjoner, avdekke utviklingspotensial og mulige knoppskytinger samt identifisere utviklingsprosjekter. Særlig fokus rettes mot havbruksnæring for å avdekke muligheter og potensial på lang sikt.

G. Bedriftsrettede tiltak. Støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene. Det settes av ressurser til søkbare midler i omstillingsprosjektet fra 2019.

H. Nettverk og klynger. Økt konkurransekraft gjennom å bidra til å utvikle og holde liv i samhandlingsarenaer for lokalt næringsliv samt etablere relevant nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø.

I. Kompetanse. Bistå i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak

Prosjektportefølje:

Forprosjekt innen SMB-Utvikling, med deltakelse fra 11 bedrifter, er gjennomført med gode tilbakemeldinger og signaler om betydelig potensial for vekst i antall arbeidsplasser. Det er også avsatt midler til konsulentbistand for oppfølging av konkrete prosjekter i bedriftene, der det er ønskelig. Utover dette er det igangsatt 3 prosjekter i enkeltbedrifter.

3.2.3 Resultat

I 2018 har omstillingsprogrammet bidratt til 19 arbeidsplasser, hvorav 17 nye og 2 sikrede, innenfor innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv.

Mesteparten av disse kommer som resultat av forprosjektet i SMB-Utvikling, et direkte bedriftsrettet utviklingsprogram som startet opp fra februar 2018.

Følgende 11 bedrifter innen industri, bygg/anlegg og annen næring har deltatt i forprosjektet som ble avsluttet i henhold til fremdriftsplan i juni 2018:

1. Kragerø Elektriske AS
2. Fiber.no AS
3. Steintransport AS
4. Marina Service AS
5. Vestmar Production AS
6. Piing Technology Group AS (tidligere Sagaoppsyn AS)
7. ML-produkter AS
8. Alarm systemer AS
9. Rune Brekka AS
10. Sørsmolt AS
11. Kragerøsnekkeren AS

Bedriftsprosessene i forprosjektet ble avsluttet i løpet av mai. Deltakende bedrifter har reelle ambisjoner om å skape mer enn 100 nye arbeidsplasser i løpet av 2020 sammenlignet med 2017, og har laget konkrete planer for hvordan dette skal skje. Bedriftene uttrykker fornøydhet med å bli utfordret av eksterne rådgivere og få sparring og hjelp til å øke ambisjonene og prioritere satsingsområder. Forprosjektet har hovedsakelig vært gjennomført med en-til-en arbeidsmøter mellom konsulent og bedrift, 4-5 møter. Det har også vært to fellessamlinger for de deltakende bedriftene; i februar og i mai. Samlingene har dreid seg om å bli kjent med hverandre, utveksle erfaringer, stimulere mulighetene som kan ligge i samarbeid mellom bedriftene, få inspirasjon og påfyll om det å få til utvikling og endring, vurdere eget vekstpotensial/uttrykke økte ambisjoner og å gjøre bedriftene best mulig forberedt på neste fase; hovedprosjektet hvor det handler om å lykkes med å få realisert tiltakene. Prosjektleder trekker frem at de har fått positive tilbakemeldinger fra deltakerne i prosjektet, men er blitt anbefalt å legge tilsvarende prosesser i perioder utenfor sesong (oktober – mars/april). Erfaringer fra prosjektet viser også viktigheten av å dele «suksesshistorier» med andre, både deltakere i prosjektet, kommunen og andre aktører i lokalsamfunn.

Som oppfølging av bedriftene som deltok i SMB-Utvikling, innvilget styret i oktober en ramme midler som kan benyttes til konsulentbistand for å komme nærmere å realisere bedriftenes tiltak for vekst. Hittil har Fiber.no AS, Steintransport AS og Vestmar Production AS takket ja til dette, hvorav arbeidet allerede er i gang hos Fiber.no AS.

I tillegg er det innvilget støtte til bedriftsrettede utviklingsprosjekter i Fiber.no AS, Sagaoppsyn AS og Vestmar Production AS. Innenfor MØY Kragerø, et bedriftsutviklingsopplegg rettet mot kvinnelige entreprenører, rapporteres det om at aktiviteten har bidratt til 1 ny bedrift innen innsatsområdet.

Oppsummert er det innenfor dette satsingsområdet omstillingsprogrammet har innvilget mest midler – hovedsakelig pga. forstudie og forprosjekt SMB-Utvikling. Det har vært oppfattet som positivt å få i gang denne bedriftsrettede aktiviteten, som også har gitt anledning til samarbeid mellom bedriftene. Innsatsen hittil har gitt gode resultater på antall arbeidsplasser, og direkte bedriftsrettet innsats. I 2019 blir det viktig å også få i gang kompetansehevende tiltak for å kunne oppfylle delmålene for innsatsområdet, samt å stimulere til flere nye bedrifter.

3.3 Innsatsområde 3 - Bostedskommunen

3.3.1 Mål

Innsatsområdet vil i hovedsak være et kommunalt ansvar. Omstillingsorganisasjonens rolle vil være knyttet til å øke kunnskapsgrunnlag, påpeke behov og initiere prosesser overfor kommunen.

Det er ikke utarbeidet egne resultatmål for innsatsområdet Bostedskommunen.

Dette innsatsområdet er imidlertid avgjørende for å skape en varig endringskultur og positiv utvikling i Kragerø.

Delmål 2017/2018:

- Gjennomføre minst 1 kartleggingsprosjekt relatert til innsatsområde Bostedskommunen
- Utvikle minst 2 konsepter for framtidig bosted i Kragerø kommune

3.3.2 Strategier og prosjektportefølje

Strategier:

Kartlegging og planlegging. Med utgangspunkt i kommunale mål og planer kartlegges og initieres tiltak med mål om å oppnå ønsket befolkningsutvikling og demografisk profil.

Prosjektportefølje:

Det er foreløpig ikke igangsatt konkrete prosjekter innenfor innsatsområdet.

3.3.3 Resultat

I januar 2018 var omstillingsstyret på befaring av enkelte boligområder i kommunen, og fikk også en orientering omkring kommuneplanens boligområder fra kommunens administrasjon. I møtet i februar ble dette fulgt opp ved at styret behandlet en sak om hvilke boligområder som var aktuelle for konseptutvikling rettet mot småbarnsfamilier/unge. Vedtaket innebar at programleder startet en dialog med grunneiere/utbyggere av 4 områder, hvorav 1 av dem er kommunalt eid, som alle kan være aktuelle for en konseptutvikling rettet mot småbarnsfamilier/unge – på noe forskjellig vis. I omstillingsstyrets møte i juni fattet styret et vedtak der en ber kommunen om å fortsette dialogen med de fire aktuelle grunneierne/utbyggerne, med mål om å få fram søknader om konseptutvikling for boligområder spesielt rettet mot unge/småbarnsfamilier. Omstillingsstyret skal holdes jevnlig orientert om framdriften.

I tråd med saken fra februarmøtet har også omstillingsstyret levert et høringsinnspill til revisjon av kommuneplanen den 7. mai, der bostedsattraktivitet og forhold som berører dette, ble kommentert med den hensikt at kommunen arbeider målrettet videre med dette. Det ble bl.a. spilt inn ønske fra omstillingsstyret om at kommunen retter større oppmerksomhet omkring nødvendig infrastrukturbygging for å sikre realiseringen av attraktive boligområder i kommunen, markedsføring av Kragerø som den gode bokommune, utarbeide en rutine for salg av kommunale boligtomter og å se til Arendal kommunes arbeid med en egen boligmelding som nylig er igangsatt. Det understrekes at det er nødvendig å utvikle nye boligområder rettet mot unge/småbarnsfamilier, framfor å eksempelvis selge enkelttomter, for å kunne få til en nødvendig endringseffekt når det gjelder bostedsattraktivitet.

Oppsummert har det vært en del aktivitet innenfor dette satsingsområdet, men det er foreløpig ikke innvilget midler til konkret(e) tiltak.

3.4 Innsatsområde 4 - Næringsattraktivitet

3.4.1 Mål

Innsatsområdet vil i hovedsak være et kommunalt ansvar.

Omstillingsorganisasjonens rolle vil være knyttet til å øke kunnskapsgrunnlag, påpeke behov og initiere prosesser overfor kommunen. Samarbeidet med Kragerø Næringsforening vil stå sentralt.

Det er ikke utarbeidet egne resultatmål for innsatsområdet Næringsattraktivitet. Dette innsatsområdet er imidlertid avgjørende for å skape en varig endringskultur og positiv utvikling i Kragerø.

Delmål 2017/2018:

- Bidra til å etablere innovasjonslinje ved Kragerø videregående skole skoleåret 2018/2019
- Initiere og sette i gang verktøyet næringsvennlig kommune, herunder gjennomføre grønn fil
- Støtte opp under etablering av næringsforening/samhandlingsarena, herunder etablere fast møteplass mellom kommune og næringsliv
- Gjennomføre prosjekt med mål om å etablere lokalt innovasjonsmiljø
- Igangsette 1 prosjekt innen infrastruktur

Grønn fil. Viktige næringsrelaterte saker gis prioritet i kommunal saksbehandling

3.4.2 Strategier og prosjektportefølje

Strategier:

K. Etablererkultur og ungdomssatsing. Motivere til entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet. Engasjere og stimulere endringsagenter og kreative miljø. Utvikle entreprenørferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak

L. Attraktivitet. Utvikle kommunen som næringsvennlig kommune og styrke næringsutviklingstjenestene overfor næringslivet. Markedsføre Kragerø som en kommune det er attraktivt å drive næring i, attraktivt å arbeide i og attraktivt å bo i.

M. Samarbeid og nettverk. Stimulere og hjelpe gründere og lokalt næringsliv til videre utvikling og vekst gjennom etablering av innovasjonsmiljø som næringsklynge, eksisterende inkubatortilbud samt å motivere til / utnytte bruk av lokale mentorressuser

N. Infrastruktur. Utvikle konkurransedyktig og hensiktsmessig infrastruktur relatert til ønsket utvikling

Prosjektportefølje:

Forstudie og forprosjekt næringsvennlig kommune er gjennomført. Programmet har i tillegg støttet tiltak knyttet til etableringen av innovasjonslinje ved Kragerø videregående skole, samt støttet opp under etablering av et lokalt innovasjonsmiljø, Kragerø Cowork. Omstillingsprogrammet samarbeider tett med Kragerø Næringsforening, blant annet om arrangement, kurs og møter med næringslivet.

3.4.3 Resultat

Kragerø kommune har i 2018, i regi av omstillingsprogrammet, arbeidet med verktøyet Næringsvennlig kommune. Arbeidet har vært prosjektorganisert og inndelt i to ulike faser. Vinteren/våren 2018 ble forstudien ledet av konsulentfirmaet PwC. Forstudierapporten, som forelå våren 2018, beskrev ulike utfordringer som burde vies nærmere oppmerksomhet. Sommeren/tidlig høst 2018 pågikk arbeidet med forprosjektet ledet av kommunen selv, men med veiledning fra PwC. I forprosjektfasen ble det, med basis i forstudierapportens tilrådninger, arbeidet med å tydeliggjøre kommunens næringspolitikk og med å videreutvikle/bedre kommunenes service- og veilederrolle overfor næringslivsaktørene. I samarbeid med næringsaktørene ble det besluttet å ikke definere og gjennomføre «grønn fil i nærings saker», men at ønsket reduksjon i saksbehandlingstiden forventes i stedet oppnådd som følge av bedrede saksbehandlingsrutiner og dialog med næringslivsaktørene.

Arbeidet med Næringsvennlig kommune har vært bredt forankret. Kragerø Næringsforening, ulike andre lokale og regionale næringslivsaktører og kommunale fagpersoner har deltatt aktivt i arbeidet med å identifisere utfordringene og planlegge forbedringsaktiviteter. Kommunestyret vedtok den 8. november 2018, etter forutgående drøftinger i styret for Kragerø Næringsforening og i omstillingsstyret, en egen plan kalt *Kragerø - En næringsvennlig kommune*. Vedtatt handlingsplan, jf. sidene 15-18 i dokumentet, inneholder konkrete beskrivelser av forbedringsaktiviteter som skal gjennomføres i perioden dags dato fram til 2020. Utover å omtale de ulike aktivitetene angis konkrete tidspunkt for gjennomføringen samt ansvaret for de ulike aktivitetene. Det overordnede ansvaret for gjennomføringen av planen tilligger rådmannen. Forbedringsaktivitetene vil bli gjennomført som et element i den ordinære kommunale driften. Arbeidet med å realisere handlingsplanen ble påbegynt umiddelbart etter at kommunestyrets planvedtak ble fattet i november 2018. Kommunestyrets vedtak i saken legger for øvrig følgende føringer for det videre arbeidet:

- *Formannskapet, kommunens næringsutvalg, skal holdes løpende orientert om framdriften i forbedringsarbeidet. Rådmannen sørger for muntlige oppdateringer minst annen hver måned.*
- *En gang i året skal det utarbeides skriftlig evalueringssak til behandling i formannskapet. Utkast til sak skal drøftes med næringslivet i kommunen, representert ved Kragerø Næringsforening, før saken fremmes til behandling.*
- *Kragerø - En næringsvennlig kommune er initiert av styret for Omstillingsprogrammet. Satsingsområdet inngår som et av flere elementer i pågående omstillingsarbeid. Styret for omstillingsprogrammet skal derfor holdes fortløpende orientert om den videre utviklingen innenfor satsingsområdet.*

I tillegg er det innenfor innsatsområdet innvilget midler for å bidra til etableringen av innovasjonslinje ved Kragerø videregående skole fra skoleåret 2018/2019, og til en forstudie med sikte på å etablere en næringsklynge/bedriftsfellesskap i regi av Kragerø Cowork. Telemark fylkeskommune innvilget høsten 2017 nødvendige ressurser for å realisere innovasjonslinje ved Kragerø videregående fra skoleåret 2018/2019, og omstillingsprogrammet har bidratt med støtte til markedsføring av linja, samarbeid med lokalt næringsliv samt en studietur for aktuelle lærerressurser. Kragerø Cowork avsluttet forstudien i 2018. De har i perioden bl.a. innhentet kunnskap om drift av liknende bedriftsfellesskap, og undersøkt mulighetene for å starte opp i Kragerø. I løpet av forstudien har de også åpnet dørene til Kragerø Cowork. Støtten fra omstillingsmidlene har bl.a. bidratt til at de i løpet av høsten har kunnet teste ut ulike konsepter (både når det gjelder foredrag, arrangementer og daglig drift), og flere oppstartbedrifter, pendlere og etablerte bedrifter har begynt å bruke lokalene. Konseptet og driftsmodell for det lokale innovasjonsmiljøet er i ferd med å formes.

Omstillingsprogrammet samarbeider for øvrig med Kragerø næringsforening om etablering av faste møteplasser mellom kommune og næringsliv. Oppsummert er handlingsplanens tiltak og delmål for 2017/2018 innenfor innsatsområdet realisert, med unntak av prosjekt innen infrastruktur hvor det foreløpig ikke har vært aktuelt med prosjekt/tiltak.

4. Organisering og drift

4.1 Organisasjonsform og eierskap

Omstillingsprogrammet er et kommunalt prosjekt, der programleder er plassert i rådmannens stab. Kommunestyret er eier.

4.2 Omstillingsstyret

Dette er medlemmene i omstillingsstyret:

- Jone Blikra, ordfører (styreleder)
- Henriette Fluor Vikre, opposisjonsrepresentant fra formannskapet (nestleder)
- Janna Pihl, daglig leder Kragerø næringsforening
- Even Hæhre Ødegaard, daglig leder Steintransport AS og styremedlem i Kragerø næringsforening
- Marianne Harg, sivilingeniør/bedriftsrådgiver, bosatt i Skien
- Tone Mari Flatland, statsautorisert revisor Ernst & Young Kragerø
- Kristin Clemmensen, selvstendig næringsdrivende, bosatt i Porsgrunn
- Jon Guste-Pedersen, banksjef strategi og forretningsutvikling Skagerrak sparebank

I tillegg har styret følgende observatører med møte- og talerett: Rådmann Inger Lysa, Anne Helgesen fra Innovasjon Norge, Sindre Larsen Melås fra Telemark fylkeskommune og næringsutvikler for Kragerø Geir Lia.

Det har vært avholdt fire møter i omstillingsstyret i 1. halvår 2018, og to i 2. halvår 2018. I tillegg har høringssak til revisjon av kommuneplan 2018-2030, og en ordinær tilskuddssak, blitt behandlet per e-post. I mars gjennomførte styret et INTRO-kurs i regi av Innovasjon Norge, der bl.a. rolleforståelse og målrealisering var tema. Programstatusvurdering ble gjennomført 2. oktober, og styreseminar om handlingsplan 2019 ble avholdt 3.-4. desember.

4.3 Samarbeidsrelasjoner

Programleder samarbeider i utstrakt grad med kommunens administrasjon og kommunens næringsrådgiver, Innovasjon Norge (omstilling) og daglig leder i Kragerø næringsforening. I tillegg samarbeider vi med fylkeskommunen, Innovasjon Norge Telemark og de to andre omstillingskommunene i Telemark.

4.4 Administrasjon og drift

Det er ansatt én person i administrasjonen, som programleder. Kommunens regnskaps- og arkivsystemer brukes, og programleder får noe bistand i dette. Andre halvår 2018 var programleder ute i foreldrepermisjon, med kommunens næringsrådgiver Geir Lia som vikar i 50 % stilling. I tillegg ble det innhentet noe eksterne ressurser ifm. planlegging og gjennomføring av styreseminar om handlingsplan 2019.

5. Kommunikasjon

Iht. kommunikasjonsstrategien for omstillingsprogrammet, har programleder orientert kommunestyret om arbeidet i starten av året ifm. årsrapport for 2017. Det ble også gitt en orientering til hovedutvalg for næringsutvikling i Telemark fylkeskommune, som på omstillingsprogrammets initiativ om orientering valgte å legge et av sine utvalgsmøter til Kragerø den 14. mars. Videre ble kommunestyret orientert ifm. omstillingsprogrammets halvårsrapport i sitt møte 14. juni 2018. I 4 av 6 møter i omstillingsstyret i 2018 har det vært bedriftsbesøk lagt til møtene. I tillegg har styret også ønsket korte bedriftspresentasjoner fra bedrifter som har søkt om støtte fra omstillingsmidlene, og dette har i stor grad vært gjennomført. Prosjektrapporter fra avsluttende større prosjekter er lagt ut på kommunens nettside, under omtalen av omstillingsprogrammet, og kommunens Facebook-side er benyttet for aktiv og målrettet informasjon med relevant informasjon. Lokalavisa KV har hatt flere nyhetssaker vedr. omstillingsprogrammet i 2018, og formannskapet holdes fortløpende orientert gjennom tilgang til styreprotokoller.

6. Finansiering og innvilgningsstatus 2017-2018

Omstillingsarbeidet er finansiert slik, i 1000 kroner:

Finansieringskilde	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Stat/fylkeskommune*	1 600	2 156	2 500	2 500	2 500	2 500	13 756
Kommunen	500	750	750	750	750	750	4 250
Annet (renter, mv)							
SUM TILSKUDD	2 100	2 906	3 250	3 250	3 250	3 250	18 006

*Forutsetter tildeling gjennom de årlige statsbudsjettene og fordeling videre fra Telemark fylkeskommune. Rammene kan bli endret.

Tildelingen for 2018 fra Telemark fylkeskommune ble redusert i forhold til opprinnelig budsjett med 343 750 kroner, som følge av redusert ramme til regionale omstillingsmidler i statsbudsjett 2018.

Det er naturlig å se finansiering og innvilgning i årene 2017/2018 i sammenheng, ettersom det ble skrevet handlingsplan for årene samlet. Nedenfor er oversikt over revidert budsjett for 2017/2018 per innsatsområde:

Aktivitet navn	Budsjett 2017 i handlingsplan	Budsjett 2018 i handlingsplan	Sum budsjett 2017 og 2018 i handlingsplan	Justert budsjett 2017 og 2018*	Revidert budsjett 2017 og 2018
Innsatsområde 1 Reiseliv og opplevelsesnæring	500 000	1 000 000	1 500 000	-	1 500 000
Innsatsområde 2 Utvikling næringsliv	500 000	750 000	1 250 000	319 500	1 569 500
Innsatsområde 3 Bostedskommunen	400 000	200 000	600 000	-438 142	161 858
Innsatsområde 4 Næringsattraktivitet	200 000	300 000	500 000	-	500 000
Omstillingsprog. Prosjektarbeid	375 000	750 000	1 125 000	-179 588	945 412
Omstillingsprog. administrasjon	125 000	250 000	375 000	-45 520	329 480
SUM BUDSJETTMIDLER	2 100 000	3 250 000	5 350 000	-343 750	5 006 250

*Reduksjon i opprinnelig budsjetttramme for 2018 på 343 750 kroner ble justert på følgende måte:

- Udisponerte midler fra 2017 på 45 520 kr, aktivitet administrasjon
- Udisponerte midler fra 2017 på 89 588 kr, aktivitet prosjektarbeid
- Reduksjon budsjetttramme 2018 på 90 000 kr, aktivitet prosjektarbeid
- Reduksjon budsjetttramme 2018 på 118 642 kr, aktivitet bostedskommunen

Resterende justering skyldes omdisponering mellom innsatsområde «utvikling næringsliv» og «bostedskommunen», nærmere beskrevet i vedlegg 8.1.

Midlene er benyttet til innvilgning av tilsagn til ulike prosjekter/tiltak innen følgende innsatsområder i 2017 og 2018:

Vedtatte tilsagn per innsatsområde	2017	2018	Totalt
Innsatsområde 1 Reiseliv og opplevelsesnæring	133 000	863 070	996 070
Innsatsområde 2 Utvikling næringsliv	134 500	1 251 591	1 386 091
Innsatsområde 3 Bostedskommunen	0	0	0
Innsatsområde 4 Næringsattraktivitet	240 000	60 000	300 000
Omstillingsprog. Prosjektarbeid (netto regnskap)	285 412	714 368	999 780
Omstillingsprog. Administrasjon (som regnskap)	79 480	246 054	325 534
Totale tilsagn fra omstillingsprogrammet	872 392	3 135 083	4 007 475

Totale tilsagn innvilget fra omstillingsstyret, inkludert midler benyttet til administrasjon og prosjektarbeid (regnskapstall), er ca. 4 mill. kroner for 2017/2018 samlet. Nedenfor vises oversikt over totalt innvilget finansiering til omstillingsprogrammet i 2017/2018, og hva vi har av ubenyttet ramme (differansen mellom innvilget finansiering inn til programmet og innvilgede tilsagn fra programmet):

Innvilget finansiering til omstillingsprogrammet	2017	2018	Totalt
Regionale omstillingsmidler TFK 2017	1 600 000		1 600 000
Kommunal egenandel 2017	500 000		500 000
Regionale omstillingsmidler TFK 2018		2 156 250	2 156 250
Kommunal egenandel 2018		750 000	750 000
Totalt tilgjengelige midler	2 100 000	2 906 250	5 006 250

Ubenyttet ramme (innvilgede midler fratrukket totale tilsagn)	2017	2018
Ubenyttet ramme (til overføring budsjett 2019)	1 227 608	-228 833
Akkumulert ubenyttet ramme	1 227 608	998 775

Med totalbudsjett 2017/2018, etter revidering, på noe over 5 mill. kroner, har vi et mindreforbruk på ca. 1 mill. kroner. som kan benyttes i 2019.

For regnskapstall, hva som er utbetalt av tilsagn og innbetalt av forventet finansiering, vises det til kapittel 7 Regnskap.

7.Regnskap omstillingsprogrammet 2018

Regnskapet er revisorbekreftet per 1. februar 2019.

Aktivitet navn	Regnskap per 31.12.2017	Regnskap per 31.12.2018	Sum rev. budsjett 2017-2018	Avvik regnskap og rev. budsjett (2017 og 2018)*
Innsatsområde 1 Reiseliv og opplevelsesnæring	-	701 356	1 500 000	798 644
Innsatsområde 2 Utvikling næringsliv	201 750	1 362 619	1 569 500	5 131
Innsatsområde 3 Bostedskommunen	-	-	161 858	161 858
Innsatsområde 4 Næringsattraktivitet	-	470 000	500 000	30 000
Omstillingsprog. Prosjektarbeid	285 412	1 029 090	945 412	-369 090
Omstillingsprog. administrasjon	79 480	246 054	329 480	3 946
SUM KOSTNADER	566 642	3 809 119	5 006 250	630 489

Inntekter	2017	2018	Totalt
Kragerø kommune egenandel	500 000	750 000	1 250 000
Telemark fylkeskommune	1 200 000	2 017 188	3 217 188
Prosjektinntekter (eksterne tilsagn, egenandeler)	50 000	888 500	938 500
Administrative inntekter (post prosjektarbeid)	-	314 722	314 722
Sum inntekter	1 750 000	3 970 410	5 720 410
Udisponerte midler (inntekt fratrukket kostnad)	2017	2018	
Netto resultat	1 183 358	161 291	
Akkumulert udisponerte midler	1 183 358	1 344 649	

Kommentarer til regnskapet:

Avviket på posten prosjektarbeid må sees i sammenheng med linjen «administrative inntekter (post prosjektarbeid)». Netto resultat for denne posten blir da 714 368 kr, og et avvik ift. budsjett på -54 368 kr.

Udisponerte midler settes på fond, og gjøres tilgjengelige for seinere regnskapsår i omstillingsprogrammet.

Regnskapstall for omstillingsprogrammet vil kunne vise større utbetalinger i enkeltår enn styret har innvilget i totale tilsagn/budsjettet med (dette må sees i sammenheng med linjen «prosjektinntekter»). Dette er fordi vi utbetaler totale prosjektkostnader i enkelte større prosjekt (kostnader utover omstillingsprogrammets tilskuddsandel i prosjektet), der vi har fått medfinansiering fra andre aktører som Innovasjon Norge, og hvor medfinansieringen vil kunne komme som inntekt i påfølgende regnskapsår.

8. Vedlegg

8.1 Handlingsplan 2017/2018 inkl. innvilgningsstatus per 31.12.2018

Innsatsområde 1 – Reiseliv og opplevelsesnæring

Strategi	Tiltak 2017/2018	Delmål 2017/2018	Resultatmål 2017/2018	Budsjett 2017/2018	Innvilget
A. Reiselivsplan	Gjennomføre forstudie - situasjonsanalyse, ressurser og potensial	Forstudie gjennomført og forprosjekt igangsatt	0 arbeidsplasser	500 000	500 000
B. Attraksjonsutvikling	Gjennomføre fellestiltak/bedriftsrettede tiltak som utvikler Kragerø som reisemål	Min. 2 pågående bedriftsutviklingsprosjekter/fellestiltak. Min. 1 ny bedrift etablert	5 arbeidsplasser	600 000	184 570
C. Kompetanse	Avdekke kompetansebehov samt initiere og gjennomføre kompetansehevende tiltak	Gjennomføre 1 fellesprosjekt	0 arbeidsplasser	200 000	200 000
D. Samhandling/ledelse	Avklare behov og rollefordeling lokalt og regionalt	Gjennomføre 1 fellesprosjekt	0 arbeidsplasser	100 000	11 500
E. Merkevarer	Gjennomføre tiltak som styrker og videreutvikler merkevaren Kragerø, Jomfruland og Munch	Gjennomføre 1 prosjekt	0 arbeidsplasser	100 000	100 000
Sum				1 500 000	996 070

Innsatsområde 2 – Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv – industri, bygg og anlegg

Strategi	Tiltak 2017/2018	Delmål 2017/2018	Resultatmål 2017/2018	Budsjett 2017/2018*	Innvilget
F. Proaktivt arbeid	Proaktivt arbeid for å avdekke og identifisere utviklingsprosjekter	Gjennomføre forstudie og forprosjekt SMB-Utvikling	2 arbeidsplasser	819 500	819 500
G. Bedriftsrettede tiltak	Støtte utviklingsprosjekter fra bedriftene	Min. 2 pågående prosjekter	8 arbeidsplasser	581 169	566 591
H. Nettverk og klynger	Utvikle og starte opp samhandlingsarena for og i samarbeid med næringslivet	Min. 1 prosjekt	0 arbeidsplasser	100 000	0
I. Kompetanse	Avdekke kompetansebehov samt initiere og gjennomføre kompetansehevende tiltak	Kompetansekartleggingsprosjekt gjennomført og min. 10 bedrifter har deltatt på tiltak/kurs - f.eks. innen offentlige anbud og byggesøknad	0 arbeidsplasser	68 831	0
Sum				1 569 500	1 386 091

*Opprinnelig budsjett for innsatsområdet var 1 250 000 kroner. Styret omdisponerte 119 500 kroner fra innsatsområde 3 ifm. sak 1/18 i møtet 9. januar 2018 og 200 000 kroner fra innsatsområde 3 ifm. sak 21/18 i møtet 18. oktober 2018. Det er også omdisponert noe midler fra strategi I til G ifm. sak 19/18 i møtet 13. juni 2018.

Innsatsområde 3 – Bostedskommunen

Strategi	Tiltak 2017/2018	Delmål 2017/2018	Budsjett 2017/2018*	Innvilget
J. Kartlegging og planlegging	Kartlegges og initieres tiltak med mål om å oppnå ønsket befolkningsutvikling og demografisk profil	Gjennomføre minst 1 kartleggingsprosjekt. Utvikle minst 2 konsepter for framtidig vekst	161 858	0
Sum			161 858	0

*Opprinnelig budsjett for innsatsområdet var 600 000 kroner. Styret omdisponerte 119 500 kroner til innsatsområde 2 ifm. sak 1/18 i møtet 9. januar 2018 og 200 000 kroner til innsatsområde 2 ifm. sak 21/18 i møtet 18. oktober 2018. I tillegg ble budsjettet redusert med 118 642 kr ifm. sak 17/18 i møtet 13. juni. Per 31.12.2018 står det dermed igjen 161 858 kr, som er ubenyttet.

Innsatsområde 4 – Næringsattraktivitet

Strategi	Tiltak 2017/2018	Delmål 2017/2018	Budsjett 2017/2018	Innvilget
K. Etablererkultur og ungdomssatsing	Være pådriver i prosesser og prosjekter som kan utvikle innovasjons- og etablererkultur	Bidra til å etablere innovasjonslinje ved Kragerø VGS skoleåret 2018/2019	50 000	50 000
L. Attraktivitet	Gjennomføre forstudie og forprosjekt næringsvennlig kommune	Næringsvennlig kommune gjennomført. Grønn fil gjennomført.	200 000	200 000
M. Samarbeid og nettverk	Utvikle og starte opp samhandlingsarena	Støtte opp under etablering av næringsforening. Gjennomføre forprosjekt Næringsklynge	150 000	50 000
N. Infrastruktur	Være pådriver i prosesser og prosjekter som synliggjør framtidig infrastrukturbehov	Min. 1 prosjekt igangsatt	100 000	0
Sum			500 000	300 000

8.2 Bevilgningsoversikt/prosjektportefølje 2017-2018

P.nr	Fase	Innsats-område	Prosjektnavn	Søker/Oppdragsgiver	Tilsagn dato	Totalkostnad	Tilsagn beløp	Forventet sluttdato
2017/01	FS	1	Forstudie reiseliv/opplevelse	Omstilling	17.okt	200 000	83 000	31.05.2018
2017/02	FS	2	Forstudie SMB-Utvikling	Omstilling	17.okt	269 000	134 500	31.01.2018
2017/03	FS + FP	4	Forstudie og forprosjekt næringsvennlig kommune	Omstilling	17.okt	395 000	200 000	30.11.2018
2017/04	FP	1	MØY Kragerø	MØY Telemark	21.nov	91 000	50 000	30.11.2018
2017/05	Tiltak	4	Innovasjonslinje KVS - kick off og markedsføring	KVS	20.des	50 000	40 000	31.01.2018
2018/01	FP	2	Forprosjekt SMB-Utvikling	Omstilling	09.jan	962 000	485 000	30.06.2018
2018/02	FS	4	Forstudie Kragerø cowork	Kragerø cowork	09.jan	200 000	50 000	30.04.2018
2018/03	FP	2	Utviklingsprosjekt i Fiber.no AS	Fiber.no AS	07.feb	452 337	226 169	15.08.2018
2018/04	FP	1	Utviklingsprosjekt elektrifisering kjøretøy	Kragerøparken AS	07.feb	269 140	134 570	30.06.2019
2018/05	Tiltak	4	Innovasjonslinje KVS - studietur NHO/IN	KVS	16.feb	18 000	10 000	19.03.2018
2018/06	Tiltak	1	Merkevaren Kragerø	Kragerø næringsforening	04.mai	383 000	111 500	30.10.2018
2018/07	FP	1	Forprosjekt reiseliv/opplevelse	Omstilling	13.jun	1 056 600	417 000	01.07.2019
2018/08	HP	2	Utviklingsprosjekt Sagaoppsyn AS	Sagaoppsyn AS	13.jun	1 300 000	200 000	30.12.2018
2018/09	Tiltak	1	Kompetanseprogram handel- og service	Omstilling	13.jun	168 000	75 000	01.12.2018
2018/10	HP	2	Utviklingsprosjekt Vestmar Production AS	Vestmar Production AS	13.jun	440 000	155 000	30.09.2018
2018/11		2	SMB-Utvikling oppfølging - ramme	Omstilling	18.okt	200 000	200 000	30.06.2019
2018/12	Tiltak	1	Videreutdanning/resertifisering båtførere	Kragerø maritime leirskole/Kragerø sportell	04.des	250 000	125 000	30.04.2019
SUM						6 454 077	2 696 739	

Innsatsområder

1 - Reiseliv/opplevelsesnæring

2 - Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv - industri og bygg/anlegg

3 - Bostedsattraktivitet

4 - Næringsattraktivitet

8.3 Utviklingsanalysen Kragerø 03.12.2018 (eget vedlegg)